

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716207542
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5716207542.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcov: 1/ E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. č. XX, W., 2/ O. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, B., obaja právne zastúpení JUDr. Tomášom Zbojom, advokátom, so sídlom v Q., S. X., proti žalovanému: MVDr. B. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/XX, Q., právne zastúpený Mgr. Vladimírom Karásek, advokátom, so sídlom Stred 60/55, Považská Bystrica, IČO: 42 021 707, o odstránenie stavby, odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5C/246/2016-336 zo dňa 30. januára 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu žalobcov 1/ a 2/ (ďalej aj „žalobcovia“), ktorou sa domáhali voči žalovanému uloženia povinnosti odstrániť na vlastné náklady oplotenie postavené na pozemku žalobcov parc. KNC č. 998/2, zapísaného Okresným úradom Martin, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre k. ú. Q. (výrok I.). Žalovanému ako úspešnej strane (§ 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) priznal voči žalobcom nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Slovenskej republike priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v súvislosti so znaleckým dokazovaním (výrok III.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobcovia sú vlastníkami nehnuteľnosti parc. KNC č. 998/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 167 m² zapísaných na LV č. XXX pre obec Q., k. ú. Q. a žalovaný je vlastníkom susednej nehnuteľnosti, a to pozemku parc. KNC č. 994/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 654 m² zapísanej na LV č. XXXX pre obec Q., k. ú. Q.. Tiež bolo nesporne preukázané, že právny predchodca žalovaného vybudoval murované betónové oplotenie medzi pozemkami strán sporu v šírke cca 50 metrov, ktoré oddeľuje susediace pozemky. Žalobcovia v konaní tvrdili, že právny predchodca žalovaného vybudoval oplotenie celým svojim telesom výlučne na ich nehnuteľnosti parc. KNC č. 998/2. Žalovaný sa v konaní bránil, že nehnuteľnosti nadobudol od predávajúcich X. Z. a spol., pričom ich stav bol dokladovaný aj čestným prehlásením Q. Z., matky predávajúcich, ktorá uviedla, že stavba múru na ulici S. v Q. predstavuje hranicu medzi parcelou KNC č. 994/1 a susediacou parcelou KNC č. 998/1. Tento múr spolu s domom a pozemkami boli odpredané MVDr. B. E.. Po vykonanom dokazovaní, a to aj v zmysle pokynov odvolacieho súdu vyjadrených v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí (zo dňa 30.04.2019, sp. zn. 11Co/58/2019 - pozn. odvolacieho súdu), mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný nadobudol nehnuteľnosť v susedstve žalobcov s vedomím hranice pozemkov, ktorá prechádzala v

mieste, kde bol vybudovaný betónový múrik. Túto hranicu rešpektovali strany sporu dlhú dobu, tak ako aj ich právni predchodcovia. Nesporne žalovaný bol oprávneným držiteľom nehnuteľnosti v mieste murovaného oplotenia a splnil zákonom ustanovené podmienky pre vydržanie (§ 129 ods. 1, 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a to tým, že bol oprávneným držiteľom po dobu viac ako 10 rokov. Žalovaný kúpil nehnuteľnosti, ktoré boli oplotené sčasti od nehnuteľnosti žalobcov betónovým múrom postaveným na mieste bývalého dreveného oplotenia. Priebeh hranice bol pre právnych predchodcov žalovaného a žalobcu nesporným, susedia teda mali za to, že múr je na hranici medzi susediacimi nehnuteľnosťami. Tento stav žiadnym spôsobom nebol zospornený zo strany žalobcov. Súd prvej inštancie preto vyjadril presvedčenie, že žalovaný bol oprávneným držiteľom v časti pozemku, ktorý sa nachádzal pod murovaným oplotením. Tento užíval ako svoje vlastníctvo na základe relevantného právneho úkonu, ktorým bola kúpna zmluva, titulom ktorej nadobudol nehnuteľnosti v roku 2002. V čase podania žaloby žalobcami, a to ku dňu 04.07.2016, nesporne uplynula 10-ročná lehota, v ktorej žalovaný nepretržite mal v držbe nehnuteľnosť, ktorú kúpil, užíval ju ako svoju vlastnú. Takýmto spôsobom k nej nesporne nadobudol vlastnícke právo.

2. Proti vyššie uvedenému rozsudku žalobcovia (ďalej aj „odvolatelia“) podali odvolanie z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Súdu prvej inštancie vytýkali, že konanie pred ním má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ďalej i to, že na základe vykonaných dôkazov došiel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napokon nesprávne právne posúdenie veci. V bližších podrobnostiach v prvom rade namietli nesprávne právne posúdenie predbežnej otázky vlastníctva k časti pozemku parc. KNC č. 998/2 nachádzajúceho sa v kat. území Q., a to pod betónovým plotom, ktorého odstránenia sa žalobcovia domáhali, ako aj v časti nachádzajúcej sa vo dvore žalovaného. Okresný súd v rozpore s názorom odvolacieho súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uvádza, že žalovaný sa na základe relevantného právneho úkonu, ktorým bola kúpna zmluva, stal vlastníkom špecifikovanej časti nehnuteľnosti, ktorá je vo vlastníctve žalobcov, a to titulom vydržania. Tvrdenie, že v konaní nebolo preukázané, že by žalobcovia niekedy sponchybovali priebeh hranice pozemkov, resp. časti, na ktorej sa nachádza múr (viď bod 17. odôvodnenia napadnutého rozsudku), je nesprávne a nepreukázané. V skutočnosti v danom spore ide o postavenie stavby na cudzom pozemku, ide teda o prípad nepovolenej, resp. neoprávnenej stavby. Neobstojí odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie o vydržaní žalovaného spornej nehnuteľnosti, v ktorom smere okresný súd nesprávne vyhodnotil zákonné podmienky vydržania. Jednou z podmienok je aj dobromyseľnosť, pričom povinnosť preukázať ju zaťažuje toho, kto takúto skutočnosť tvrdí. V danom prípade žalovaný nepovažoval spornú časť nehnuteľnosti za svoju vlastnú, až v priebehu konania začal takúto skutočnosť tvrdiť. V tejto súvislosti odvolatelia poukázali na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedené v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/283/2009 zo dňa 27.10.2010, podľa ktorého dňa 01.04.1964 nadobudol účinnosť zákon č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností, a preto, ak žalovaný a jeho právni predchodcovia nepostupovali inak, ako umožňoval zákon, ich titul nemožno považovať za taký, od ktorého si môže žalovaný, resp. jeho právni predchodcovia odvodzovať dobromyseľnosť držby. Obdobne tiež iné rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva, že neznalosť zákon neospravedlňuje. Samotná okupácia spornej časti nehnuteľnosti nie je okolnosťou, ktorá by nasvedčovala dobromyseľnosť držiteľa v prípade, ak u neho absentuje titul, na základe ktorého by spornú nehnuteľnosť mohol vydržať. Žalovaným predložený dôkaz - čestné prehlásenie pani Q. Z. zo dňa 26.09.2016 súd prvej inštancie nemal akceptovať, pretože ňou uvádzané tvrdenia, „...že stavba múru predstavuje hranicu medzi parcelou KNC 994/1 a KNC 998/1 a že existujúce oplotenie bolo po dohode s predchádzajúcim vlastníkom nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov vybudované na mieste, kde sa malo nachádzať pôvodné drevené oplotenie, že existujúci múr bol postavený v roku 1975 a že bolo postavené riadne a napokon to, že na základe kúpnej zmluvy z roku 2002 svedkyňa predala aj múr...“, sú v kontexte ďalších vykonaných dôkazov nepravdivé, resp. nepreukázané. Pokiaľ súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil aj na zisteniach vyplývajúcich z geometrického plánu č. 41/2002, odvolatelia uviedli, že tento geometrický plán si nechal vypracovať ich právny predchodca MVDr. E., ktorý následne previedol nehnuteľnosti v takom stave, v akom boli zobrazené v predmetnom geometrickom pláne, posunutú hranicu geometrický plán však nezachycuje. Aj pri vizuálnej obhliadke je zrejmé, že sporná hranica nesedí so skutočnosťou. Oplotenie stalo na cudzom pozemku a túto skutočnosť neriešili. Geometrický plán bol vyhotovený za účelom zamerania garáže a skladu spolu s určením východnej hranice. Rodinný dom s ostatným pozemkom zostal v pôvodnom stave. Žalobcovia rešpektovali existujúci plot dovtedy, kým boli presvedčení, že je ich majetkom. Mali vedomosť, že je oplotenie postavené výlučne na ich pozemku už tým, že ho v minulosti postavil ich predchodca. Mali záujem po stavebných úpravách penziónu sa zamerať na okolie, aj na samotné oplotenie celého areálu,

t.j. vybudovanie nového oplotenia po pôvodnej hranici. Dovtedy v rámci susedského spolunažívania umiestnenie oplotenia neriešili, aj keď mali vedomosť, že nesedí s hranicou susediacich pozemkov. V roku 2011 sa stali žalobcovia účastníkmi územného konania navrhovanej stavby žalovaného na susednom pozemku, v ktorom konaní namietali riešiť spornú časť pozemku. Žalovaný umiestnenie oplotenia na cudzom pozemku nespochybnil. V roku 2016 žalovaný predložil súdu spomínané čestné prehlásenie bývalých vlastníkov susednej nehnuteľnosti, v ktorom je uvedené, že oplotenie postavili predchodcovia súčasného žalovaného. Na základe tejto novej skutočnosti žalobcovia si nedovolili s múrom nakladať ako s vlastným, začali žiadať o usporiadanie záležitosti a vyriešenie problému so žalovaným, avšak bezúspešne. Okresný súd bez opodstatnenia tvrdí, že žalobcovia rešpektovali hranicu vymedzenú betónovým plotom. Uvedené nie je ničím podložené a vychádza len z ľubovôle súdu, ktorý nesprávne vyhodnotil skutočnosť, že žalobcovia sa nedomáhali zbúrania predmetného plotu postaveného na pozemku, nakoľko títo sa domnievali, že plot je ich vlastníctvom, resp. vlastníctvom ich právnych predchodcov. Postoj žalobcov, resp. ich nečinnosť nemôže byť vyhodnotený ako súhlas s hranicou pozemku. V prejednávanej veci súd prvej inštancie nesprávne zamietol žalobu len na základe skutočnosti, že múr, ktorého odstránenia sa žalobcovia domáhali, je postavený na hranici pozemkov vo vlastníctve žalobcov a žalovaného, avšak nie v zmysle údajov katastra nehnuteľností, ale v dôsledku nadobudnutia vlastníctva časti pozemku evidovaného na katastri nehnuteľností v prospech žalobcov žalovaným, resp. jeho právnym predchodcom titulom vydržania. Vykonaným dokazovaním pritom nebol preukázaný titul, na základe ktorého by sa mohol žalovaný z objektívnych dôvodov domnievať, že mu vec patrí. V dôsledku uvedeného okresný súd sa nezaoberal meritom veci, a to žalobou o odstránenie murovaného plotu v zmysle § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danom smere je napadnuté rozhodnutie arbitrárne a nedostatočne odôvodnené. Okresný súd nevykonal právnu analýzu stavby múru ako čiernej stavby postavenej bez stavebného povolenia a s tým súvisiace skutočnosti. Aj v prípade, že by rozhodnutie súdu v otázke vydržania za iných skutkových okolností mohlo byť akceptovateľné, je nevyhnutné geometrickým plánom presne vymedziť rozsah vlastníctva k predmetnej časti nehnuteľnosti nadobudnutej titulom vydržania (t.j. výmeru a hranice údajne nadobudnutého pozemku), a to aj v prípade posúdenia predbežnej otázky. V tomto prípade však k uvedenému nedošlo. Z uvedených dôvodov odvolatelia označili napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne, nezákonné a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, vyhlásené v rozpore s ustálenou judikatúrou súdov vyššieho stupňa. Žiadali preto napadnuté rozhodnutie zmeniť, ich žalobe vyhovieť, alternatívne napadnutý rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný v podanom vyjadrení k odvolaniu žalobcov odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako správny potvrdil, stotožňujúc sa s jeho dôvodmi. Uviedol, že súd prvej inštancie vykonal vo veci samej rozsiahle dokazovanie, vo svojom rozhodnutí vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu, pričom jeho skutkové závery majú oporu vo vykonanom dokazovaní, rovnako ako aj právne závery. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalobcovia spochybňujú vlastníctvo oplotenia žalovaným, táto skutočnosť do podania odvolania nebola nikdy žalobcami namietaná ani jediným slovom. Dôkazom toho sú tvrdenia v samotnej žalobe, kde žalobcovia uvádzajú, že vlastníctvo k oploteniu prešlo spolu s ostatnými nehnuteľnosťami na žalovaného, keď žiadajú odstrániť existujúce oplotenie ako cudziu stavbu. Takisto, spochybnenie vydržania vlastníckeho práva žalovaným vychádza len z jednostranným domnienok žalobcov. Okresný súd správne vyhodnotil dobromyseľnosť žalovaného vzhľadom na všetky okolnosti prípadu. Samotní žalobcovia osobne na pojednávaní dňa 24.10.2018 uviedli, že rešpektovali pomery bývania a hranice určenej plotom. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s dobromyseľnosťou žalovaného aj v rozsahu určenom v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.04.2019, sp. zn. 11Co/58/2019. Z viacerých listinných dôkazov - či už znaleckého posudku č. 6/2018 znalkyne Ing. Anny Šobichovej, ako aj z chronológie postupnosti prechodu vlastníckeho práva k pozemku a oploteniu z právnych predchodcov žalovaného až po súčasnosť a napokon tiež z výmery pozemkov a zameranie hranice, ktoré bolo vždy určené múrom, vyplýva dobromyseľnosť žalovaného, ktorá bola navyše preukázaná výpoveďami viacerých svedkov. Na druhej strane žalobcovia počas celého konania okrem svojich subjektívnych tvrdení neprodukovali žiaden relevantný dôkaz o opaku, a teda t. j. o nedobromyseľnosti žalovaného, a preto neuniesli dôkazné bremeno. Celá žaloba je založená len na subjektívnych názoroch, dohadoch a tvrdeniach žalobcov. Jediným listinným dôkazom, ktorý produkovali v konaní, je čestné prehlásenie pána A. J., ktoré sa však týka bližšie neurčeného obdobia od augusta 1968 a nevyvracia žiadnym spôsobom čestné prehlásenie p. Z., ktorá s manželom rodinný dom stavala a nevyvracia ani tvrdenie svedkyne S., ktorej ako dcéry pani Z. sú pomery na mieste samom dobre známe, keďže v dome od malička bývala. Prehlásenie údajného svedka žalobcov, navyše prehlásenie bližšie neznámej osoby, ktorá sa mala údajne v danom období stravovať v prevádzke Čierna pani, pričom bližšie

pomery nemôžu byť tejto osobe známe, rovnako ako dôvody, čas a postavenie betónového múru, ako aj predchádzajúceho dreveného oplotenia. Žalobcovia žiadnym spôsobom nepreukázali, či skutočne táto osoba bola zamestnaná v podniku Okresná vodárenská správa Martin a či sa aj táto v tomto období skutočne pravidelne stravovala v prevádzke s názvom Vináreň na Kuzmányho ulici, t. j. Čierna pani, resp. či takáto osoba vôbec existuje. Predmetný dôkaz okresný súd správne vyhodnotil. Podpis údajného svedka nie je ani úradne overený, ani tento svedok nebol zo strany žalobcov navrhnutý na vypočutie pred súdom (viď bod 16. rozsudku okresného súdu). Spochybňovanie a namietanie čestného prehlásenia p. Q. Z. je len účelová obrana žalobcov. Toto prehlásenie vychádza z vnútorného presvedčenia o vzťahu k nehnuteľnostiam, z čoho vyplýva dobromyseľnosť a presvedčenie o tom, že múr stojí na hranici pozemkov a že tento múr vybudovala spolu s manželom a že jej patrí. Dôležitým dôkazom v konaní je znalecký posudok č. 6/2018 vypracovaný súdnou znalkyňou Ing. Annou Šobichovou zo dňa 03.05.2018, ktorý jednoznačne na strane 5 uvádza, že hranica medzi nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalobcov a nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalovaného je definovaná geometrickým plánom č. 41/2002, ktorý si nechal vypracovať právny predchodca MVDr. B. E., ktorý následne previedol nehnuteľnosť MVDr. E. v takom stave, v akom bol zobrazený v geometrickom pláne č. 41/2002. Na strane 5 znaleckého posudku sa tiež uvádza, že hranica nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľov O. V. a E. V. k dnešnému dňu neboli geometrickým plánom nanovo definované v číselnej forme v záväznom súradnicovom systéme JTSC. Žalovaný po kúpe nehnuteľnosti od právneho predchodcu pomery bývania nezmenil a v nehnuteľnosti do súčasnosti býva so svojou rodinou. Nie je ani možné, aby žalobcovia hranicu a oplotenie, ktoré dlhodobo rešpektovali (minimálne od roku 1991, kedy sa stali vlastníckmi) aj ich právni predchodcovia, a to od vybudovania oplotenia, rešpektovali len do doby, kedy sa dozvedeli, že žalovaný má určitý podnikateľský zámer a potom ich už nerešpektovali. Motívom konania žalobcov je zabrániť žalovanému v realizácii jeho podnikateľského zámeru, ktorý sa však nijakým spôsobom nedotýka hranice medzi pozemkami žalobcov a žalovaným. Čo sa týka postavenia betónového múru a spochybňovania jeho legálnosti zo strany žalobcov, tak títo žiadnym spôsobom v rámci konania pred súdom prvej inštancie nikdy nenamietali jej legálnosť. Žalobcovia neprodukovali žiaden dôkaz o nelegálnosti stavby múru, a teda neunesli ani dôkazné bremeno v tomto smere. Súčasťou prílohy č. 21 znaleckého posudku č. 6/2018 je aj rozhodnutie o určení súpisného čísla budovy mesta Martin z 24.04.1996, v ktorom sa uvádza, že stavba bola postavená pred rokom 1976, a teda aj betónový múr musel byť postavený pred rokom 1976, teda najneskôr v roku 1975. Aj tento dôkaz v spojení s čestným prehlásením svedkyne Q. Z. a výpovede svedkyne S. preukazujú legálnosť a čas postavenia betónového múru na hranici parciel. Iné tvrdenia žalobcov v odvolaní sú len špekuláciami, lebo prvýkrát sa objavujú až v rámci odvolania a nie sú spôsobilé byť ani dôkazom v odvolacom konaní.

4. Žalobcovia vo svojej odvolacej replike poukázali na svoje predchádzajúce vyjadrenia. Zdôraznili, že vlastníctvo oplotenia nezačali spochybňovať až v podanom odvolaní, ale tieto skutočnosti konzistentne uvádzajú v priebehu celého súdneho konania. Súd prvej inštancie sa však s nimi náležite nevysporiadal. Inak povedané, nikto nenamietal vlastníctvo žalovaného k oploteniu, ale jeho vlastníctvo k pozemku, na ktorom je betónový plot postavený. Žalobcovia sa svojimi tvrdeniami snažili predovšetkým predostrieť genézu vzniku sporu. Rešpektovali existujúci plot iba pre dobré susedské vzťahy, a to dovtedy, kým boli presvedčení, že je ich majetkom. Nakoľko mali vedomosť, že je oplotenie postavené výlučne na ich pozemku, logicky sa domnievali, že ho v minulosti postavil ich predchodca. Keď sa však dozvedeli, že daný plot postavil právny predchodca žalovaného, nastal medzi žalobcami a žalovaným vážny rozpor, ktorý napokon vyústil v podanie žaloby. Skutočnosti ohľadne vlastníctva betónového plotu uvedené v predloženej vyjadrení žalovaného zo dňa 16.03.2002 sú preto irelevantné, účelovo vykonštruované a nezmyselné. Pokiaľ ide o vyjadrenie, že žalobcovia sami rešpektovali pomery bývania a plot samotný, k predmetnému uviedli, že status quo bol rešpektovaný pre dobré susedské vzťahy práve v dôsledku dezinformácie dovtedy, kým nedošlo k objasneniu skutočností týkajúcich sa vlastníctva k časti pozemku a k plotu na ňom stojacemu. V danom čase bol múr postavený za určitých okolností, ktoré obe strany rešpektovali. Situácia sa však odvtedy zásadne zmenila a postavený múr už nemá opodstatnenie tak ako v minulosti. Problém, pre ktorý bol múr postavený, je dnes už neaktuálny. Tvrdenie žalovaného, že bol dobromyseľným držiteľom, je len jeho subjektívny názor, ktorý objektívne nevyplýva z predložených listinných dôkazov tak, ako to tvrdí. Pokiaľ na dobromyseľnosti žalovaného založil svoje rozhodnutie aj okresný súd, nevyhodnotil vykonané dôkazy správne. Vo vzťahu k dôkazom predkladanými žalobcami pritom neuviedol žiadne dôvody, prečo ich neakceptoval. Napadnuté rozhodnutie preto vykazuje znaky arbitrárnosti. O to viac, že súd prvej inštancie nerešpektoval názor odvolacieho súdu vyslovený v predchádzajúcom rozhodnutí a rozhodol tak, že ním vyhlásené rozhodnutie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania žalobcov v rozsahu a z dôvodov daných ustanoveniami § 379, § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

6.1. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

6.2. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní zároveň nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní musí odvolací súd reagovať na argumentáciu žalovaného formulovanú v podanom opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie už nezaobera inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

6.3. Aj z ustálenej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že ak odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo sporovej strany na spravodlivý proces (sp. zn. IV. ÚS 115/03 <.). Ani judikatúra EŠLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument sporovej strany. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné a napadnutý rozsudok okresného súdu tieto atribúty podľa názoru krajského súdu spĺňa.

7. Okresný súd vykonal dokazovanie v preskúmvanej veci náležitým spôsobom, v potrebnom rozsahu a spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania, umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Odvolacie dôvody žalobcov vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, pričom zároveň nezistil ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP).

8. V danom prípade je predmetom preskúmania odvolacím súdom rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali voči žalovanému odstránenia betónového oplotenia postaveného na pozemku žalobcov parc. KN-C č. 998/2, zapísanom na LV č. XXXX v k. ú. Q., z dôvodu, že dospel k záveru, že žalovaný vydržal spornú časť nehnuteľnosti, na ktorej je vybudované predmetné betónové oplotenie. Žalovaný splnil zákonné podmienky vydržania (§ 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pretože nerušene ako oprávnený držiteľ užíval spornú časť pozemku od roku 2002 a rovnako aj jeho právni predchodcovia od roku 1974. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný nadobudol nehnuteľnosť v susedstve žalobcov s vedomím hranice pozemkov, ktorá prechádzala v mieste kde bol vybudovaný betónový múrik, ktorú hranicu rešpektovali strany sporu, ako aj ich predchodcovia po dlhú dobu.

9.1. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva v dôsledku kvalifikovanej držby veci vykonávanej po zákonom stanovenú dobu. Okrem spôsobilého predmetu a subjektu vydržania, základnými predpokladmi vydržania sú oprávnená držba a nepretržitosť tejto oprávnenej držby počas celej zákonom ustanovenej doby. O oprávnenú držbu ide vtedy, keď držiteľ s vecou nakladá

ako so svojou vlastnou a je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že vec mu patrí, resp. že neexistujú pochybnosti o tom, že vec mu nepatrí. Dobromyseľnosť teda znamená, že držiteľ je ohľadne existencie svojho práva v omyle. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) účastníka, a treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedliteľný. Ospravedliteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že myliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.10.2010, sp. zn. 4Cdo 283/2009).

9.2. Tvrdenie držiteľa veci o tom, že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou, musí byť podložená konkrétnymi okolnosťami, z ktorých sa dá usudzovať, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú dobu dôvodné. Dobrá viera je presvedčením nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si prisvojuje určitú vec. Ide o psychický stav, o vnútorné presvedčenie subjektu, ktoré samo o sebe nemôže byť predmetom dokazovania (uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 13.09.2001, sp. zn. 28Cdo 1493/2001, viď tiež rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 09.11.2000, sp. zn. 22Cdo 1253/1999)

10. Keďže odvolací prieskum je striktno vymedzený rozsahom a dôvodmi formulovanými v podanom opravnom prostriedku (§ 381 ods. 1 CSP), odvolateľ (v danom prípade žalobcovia) má zodpovednosť za obsahové vymedzenie svojho odvolania. Odvolací súd sa pri preskúvaní veci v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaobrá inými prípadnými pochybeniami okresného súdu.

11. Z odvolania žalobcov vyplýva že namietajú odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, že konanie pred súdom prvej inštancie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napokon v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

12. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) dopadá na akékoľvek pochybenie v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná mandukačná povinnosť súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní, porušenie viazanosti iným rozhodnutie alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

13. V danom prípade odvolatelia vo svojom odvolaní bližšie predmetný odvolací dôvod (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) nešpecifikujú. Odvolací súd z obsahu spisu vo vzťahu k žalobcom nezistil porušenie žiadnych procesných povinností uložených súdu (viď bod 12.), ktoré by odôvodňovali naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu. Za daného stavu žalobcami uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP považoval odvolací súd za neopodstatnený. Pokiaľ odvolatelia naplnenie citovaného zákonného ustanovenia videli v tvrdenej nepreskúmateľnosti/nedostatočnom odôvodnení, arbitrárnosti napadnutého rozsudku a tiež v tom, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s predchádzajúcim zrušujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu, v rozpore s predkladanou judikatúrou išlo by o naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, k čomu sa odvolací súd vyjadruje v bode 19. tohto rozhodnutia.

14. Uplatnený odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie, je nesprávne, t. j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

15. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

16. Odvolací súd dospel k záveru, že žiaden žalobcami uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený.

17. Po preskúmaní dôvodov napadnutého rozhodnutia, ako aj obsahu celého prislúchajúceho spisového materiálu, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade súd prvej inštancie dospel k správne skutkovému záveru, že žalovaný je dobromyseľným držiteľom spornej časti pozemku parc. KNC č. 998/2 zapísaného Okresným úradom Martin, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre k.ú. Q., na ktorom je postavený betónový múr, odstránenia ktorého sa podanou žalobou domáhali žalobcovia. V predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí odvolací súd uložil súdu prvej inštancie dôsledne skúmať, či v danej veci boli splnené všetky zákonom vyžadované predpoklady vydržania, a to s poukazom na ospravedliteľný skutkový omyl na strane žalovaného, z toho hľadiska, či mohol byť presvedčený, že faktický stav tak, ako bol pozemok v celku oplotený, je totožný s právnym stavom, ako bol zaznamenaný v kúpnej zmluve zo dňa 29. mája 2002, či držba sporných nehnuteľností trvala minimálne 10 rokov (s uvedením, odkedy sa držby uchopil), či držba spornej nehnuteľnosti bola po celú dobu nerušená a nepretržitá a či má titul nadobudnutia, o ktorý sa opiera, i jeho dobrá viera držiteľa. Posudzovať ospravedliteľný skutkový omyl mal okresný súd okrem iného (viď predchádzajúce) i porovnaním pomeru výmer vlastnených nehnuteľností, ktoré boli aj právne prevedené na žalovaného titulom uzatvorenej kúpnej zmluvy a výmer spornej nehnuteľnosti, o ktorej sa žalovaný domnieval, že vlastnícke právo k nej bolo tiež prevedené na neho uzatvorenou kúpnu zmluvou, keď boli ako celok spolu oplotené a po desaťročia žalovaným a jeho právnymi predchodcami užívané. Úlohou súdu prvej inštancie bolo skúmať aj to, či žalovaný a jeho predchodcovia spornú časť nehnuteľnosti užívali nerušene, alebo boli v držbe rušení, či pozemok, ktorý je ohradený ako ucelený funkčný celok, ktorý bol tak, ako bol oplotený, užívaný predchodcami žalovaného a akú dobu. Súd prvej inštancie doplnil dokazovanie presne v zmysle pokynov odvolacieho súdu, pričom z takto vykonaného dokazovania bolo aj podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne preukázané, že žalovaný na základe kúpnej zmluvy zo dňa 29. mája 2002 nadobudol nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. Q. v presvedčení, že ich nadobúda vo výmerách tak, ako boli zapísané na príslušnom liste vlastníctva, ale aj v hraniciach pozemkov ohraničených betónovým múrom a definovaných geometrickým plánom Ing. Q. č. 41/2002 z 13. mája 2002. V zmysle predmetného geometrického plánu hranice sú označené múrom, ktorá skutočnosť je uvedená hneď na prvej strane geometrického plánu. Presvedčenie žalovaného je bezpochyby dobromyseľné, pretože z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že predtým nikto (žiaden z právnych predchodcov strán sporu) nespochybňoval, že novovybudovaný betónový múr je postavený na existujúcej hranici. Presne v tomto zmysle sa vyjadrili aj predávajúci z kúpnej zmluvy zo dňa 29. mája 2002. Vychádzajúc z uvedeného je preto správny záver okresného súdu, že žalovaný bol oprávneným držiteľom v časti pozemku, ktorý sa nachádzal pod murovaným oplotením, aj keď v konečnom dôsledku na základe nového merania modernejším systémom by predmetná časť mohla pripadnúť do vlastníctva žalobcov. Žalovaný spornú časť nehnuteľnosti na základe relevantného právneho úkonu, ktorým je kúpna zmluva zo dňa 29. mája 2002, užíval nikým nerušený od roku 2002 až do podania žaloby žalobcami, t. j. k 04.07.2016. Počas uvedeného obdobia jednoznačne uplynula 10-ročná lehota, v ktorej mal žalovaný nepretržite v držbe spornú časť nehnuteľnosti. Túto užíval ako svoju vlastnú, a preto k nej nadobudol aj vlastnícke právo. Nie je preto opodstatnená žaloba žalobcov o odstránenie betónového múru, pretože tento je postavený na pozemku vo vlastníctve žalovaného. Okresný súd rozhodol vo veci správne, keď žalobu žalobcov v celom rozsahu ako neopodstatnenú zamietol. Na podporu správnosti vyššie uvedených záverov odvolací súd poukazuje tiež na nález Ústavného súdu SR zo dňa 14. novembra 2018 sp. zn. II. ÚS 484/2015, v zmysle ktorého pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Práve o takúto skutkovú situáciu v preskúmvanej veci išlo. Ústavný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia ďalej pokračuje, že nemôže byť rozhodujúce, že držiteľ pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar alebo o bezodplatné plnenie. Aj uvedené

podmienky boli podľa názoru odvolacieho súdu v preskúmvanej veci splnené a aj v kontexte uvedených záverov možno žalovaného označiť za dobromyseľného držiteľa.

18. K odvolacím dôvodom žalobcom o nesprávnom hodnotení dôkazov (v danom prípade predovšetkým svedeckých výpovedí Mgr. Q. O., Q. S., listinného dôkazu - čestného prehlásenia Q. Z.) odvolací súd uvádza, že dôkazy hodnotí súd prvej inštancie podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. V súvislosti s hodnotením vykonaných dôkazov zo strany prvoinštančného súdu je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Na základe toho odvolací súd v odvolacom konaní skúma (okrem splnenia procesných podmienok odvolacieho konania), či súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie a či skutkové zistenia, ku ktorým po takomto dokazovaní dospel, majú v prevedenom dokazovaní oporu. Ak zistí, že nebolo prevedené náležité dokazovanie (kde možno zaradiť i nevykonanie stranou sporu navrhovaného relevantného dôkazu), alebo ak zistí, že prvoinštančným súdom konštatovaný skutkový stav nemá oporu v prevedenom dokazovaní (nevyplýva z prevedených dôkazov), prípadne, ak má za to, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 384 ods. 1 CSP).

19. V danom prípade odvolací súd v hodnotení dôkazov zo strany prvoinštančného súdu (tak ako sú uvedené v bodoch 14. až 17. rozsudku okresného súdu) nezistil žiadny rozpor s princípmi formálnej logiky a so zákonnými procesnými pravidlami a preto nepovažoval za potrebné ním prevedené dokazovanie opakovať, alebo doplniť. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť. Odvolatelia v odvolaní neuviedli žiadne relevantné skutočnosti, s ktorými by sa okresný súd nebol vysporiadal, a ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Nielen z uvedeného, ale aj z predchádzajúcich bodov tohto rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd považoval za neopodstatnenú odvoláciu námietku žalobcov o nepreskúmateľnosti, arbitrárnosti napadnutého rozsudku (ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP) a tiež o tom, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s predchádzajúcim zrušujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu. Práve naopak. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia dáva podklad pre prijatie záveru, že súd prvej inštancie po vykonaní a vyhodnotení dokazovania rozhodol zákonným spôsobom, vyhlásil vecne správne rozhodnutie, ktoré je dostatočne podrobné, ale i jasné, zrozumiteľné a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia rozhodnutia súdu, tak ako sú uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

20. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania a trovách konania štátu, ktoré plne zodpovedajú procesnému úspechu strán v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanému ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalobcom, ktorí vo veci úspech nemali. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)